

27 MAYIS VE DEMOKRATİK DEVRİMİMİZ

Aydınlık Gazetesi, 26 Mayıs 2012

Yıldırım Koç

Yarın 27 Mayıs; 27 Mayıs Devriminin 42. yıldönümü.

27 Mayıs Devrimi, demokratik devrim tarihimizde 1876 Anayasası, 1908 Devrimi, 1919-1938 Devrimi sonrasında demokrasinin gelişmesi ve güçlenmesi açısından en önemli gelişmedir.

27 Mayıs Devrimi, 1961 Anayasasının Başlangıç bölümünde de ifade edildiği gibi, "Anayasa ve hukuk dışı tutum ve davranışlarıyla meşruluğunu kaybetmiş bir iktidara karşı direnme hakkı"nın kullanılmasıdır.

27 Mayıs Devrimi sonrasında hazırlanan 1961 Anayasası, 1960 öncesinin baskıcı yönetim anlayışı yerine, çağdaş hak ve özgürlüklere saygılı, sosyalistlerin legalde örgütlenmesinin ve bağımsızlık mücadelesinin önünü açan bir anlayışa sahipti.

27 Mayıs Devriminin ürünü olan 1961 Anayasası, memurlara sendikalaşma hakkını getirdi; işçilere grev hakkını tanıdı. Bu haklar, memur ve işçilerden bu doğrultuda güçlü, etkili ve örgütlü bir talebin gündemde olmadığı koşullarda, 27 Mayıs Demokratik Devriminin ilerici anlayışı çerçevesinde tanındı.

27 Mayıs 1961 günü Kurucu Meclise kabul edilen ve 9 Temmuz 1961 günü halkoylamasında onaylanan Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "başlangıç" bölümü şöyledir:

"Tarihi boyunca bağımsız yaşamış, hak ve hürriyetleri için savaşmış olan;

"Anayasa ve hukuk dışı tutum ve davranışlarıyla meşruluğunu kaybetmiş bir iktidara karşı direnme hakkını kullanarak 27 Mayıs Devrimini yapan Türk Milleti;

"Bütün fertlerini, kaderde, kıvançta ve tasada ortak, bölünmez bir bütün halinde, milli şuur ve ülküler etrafında toplayan ve milletimizi, dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi olarak milli birlik ruhu içinde daima yüceltmeyi amaç bilen Türk Milliyetçiliğinden hız ve ilham alarak ve,

"Yurtta Sulh, Cihanda Sulh ilkesinin, Milli mücadele ruhunun, millet egemenliğinin, Atatürk Devrimlerine bağlılığın tam şuuruna sahibolarak;

"İnsan hak ve hürriyetlerini, milli dayanışmayı, sosyal adaleti, ferdin ve toplumun huzur ve refahını gerçekleştirmeyi ve teminat altına almayı mümkün kılacak demokratik hukuk devletini bütün hukuki ve sosyal temelleriyle kurmak için;

"Türkiye Cumhuriyeti Kurucu Meclisi tarafından hazırlanan bu Anayasayı kabul ve ilan ve O'nu, asıl teminatın vatandaşların gönüllerinde ve iradelerinde yer aldığı inancı ile, hürriyete, adalete ve fazilete aşık evlatlarının uyanık bekçiliğine emanet eder."

11 Nisan 1963 günü kabul edilen 221 sayılı Kanunla 27 Mayıs "Hürriyet ve Anayasa Bayramı" olarak kabul edildi. Hürriyet ve Anayasa Bayramı, 26 Mayıs öğleden sonra başlıyor ve 27 Mayıs günü devam ediyordu.

Milli Güvenlik Konseyi, 17 Mart 1981 günü kabul ettiği 2429 sayılı Kanunla, 27 Mayıs'ın kutlanmasına son verdi. Kanunun gerekçesinde şöyle deniyordu: "27 Mayıs günü 1963 yılından beri Hürriyet ve Anayasa Bayramı olarak kutlanmaktadır. Bugün 1960 Devriminin ve dolayısıyla 1961 Anayasasının kutlandığı gündür. Ancak özellikle 1970'li yıllardan itibaren meydana gelen gelişmeler sonucu 1961 Anayasasının toplum bünyemize uygunluğu tartışılır hale gelmiş ve bayram günü halk arasında etkinliğini yitirmiştir. Bu nedenle 27 Mayıs resmi bayramlar arasında sayılmamıştır." (Milli Güvenlik Konseyi Tutanak Dergisi, 44.Birleşim)

27 Mayıs Devriminin 42. yıldönümünde, 27 Mayıs öncesinde demokrasi mücadelesine kitlesel biçimde katılanları, Milli Birlik Komitesi'nin demokrasiye gönül vermiş üyelerini ve 1961 Anayasasını hazırlayan Kurucu Meclis'in üyelerini saygıyla anıyorum.